

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Навчально-науковий інститут української філології та журналістики
Кафедра журналістики

Силабус
навчальної дисципліни
«Штучний інтелект у медіа: етика, технології та суспільний вплив»

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Штучний інтелект у медіа: етика, технології та суспільний вплив Мова викладання – українська.
Викладачі	Сімашова Анастасія Іванівна , кандидат наук із соціальних комунікацій, старший викладач кафедри журналістики
Профайл викладачів	https://journkaf.kpnu.edu.ua/simashova_anastasia/
E-mail	simashova.anastasiia@kpnu.edu.ua
Сторінка в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=24164
Консультації	вівторок з 14:50 до 15:50 (Zoom, Google Meet, Moodle (BigBlueButton)) – вибір платформи для консультації залежить від технічних можливостей здобувача освіти і здійснюється за попередньою домовленістю

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Штучний інтелект у медіа: етика, технології та суспільний вплив» вивчає можливості, загрози та ключові етичні питання, пов'язані з використанням штучного інтелекту (ШІ) у журналістській діяльності. Курс також спрямований на розвиток у студентів навичок для етичного та відповідального використання ШІ. Особливий акцент у курсі зроблено на критичному підході до технологій та теорії техноколоніалізму – ситуацій, коли цифрові інструменти та алгоритми ШІ, що впроваджуються під гаслами «технологій на благо», насправді поглиблюють нерівність, посилюють алгоритмічну дискримінацію та виступають формою прихованого домінування.

3. Мета і завдання курсу

Мета курсу – сформувати у майбутніх журналістів навички ефективного, етичного та безпечного використання інструментів штучного інтелекту, розвинути критичне мислення щодо алгоритмічних упереджень, а також навчити захищати професійні стандарти та довіру аудиторії в епоху цифрових трансформацій.

Основні завдання:

- вивчення основних понять та термінів у галузі ШІ;
- узагальнення та систематизація можливостей ШІ та його застосування у журналістиці;
- аналіз українського та європейського законодавства щодо застосування штучного інтелекту в медіа;
- вивчення основних етичних принципів, що відносяться до збору, обробки, зберігання та використання даних у контексті ШІ;
- дослідження тенденцій використання штучного інтелекту у медіа – європейський та український контекст;
- формування навичок використання інструментів аналізу та обробки текстової та

- аудіовізуальної інформації;
- формування навичок визначати етичні межі використання даних у журналістських розслідуваннях, статтях та інших матеріалах.

4. Результати навчання

Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики.
Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації.
Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології під час створення медіапродуктів.
Проводити порівняльний аналіз законодавчої бази та діяльності окремих медіаінституцій України та країн Європейського Союзу.

У результаті студент повинен

Знати:

понятійно-термінологічний апарат ШІ (генеративний ШІ, галюцинації алгоритмів, алгоритмічне упередження, промпт-інжиніринг);

світові та європейські стандарти регулювання ШІ в медіа (зокрема, Рекомендації ЄС та міжнародні журналістські кодекси);

етичні ризики автоматизації новин (проблеми «бульбашок фільтрів», загрози дезінформації, плагіату та порушення авторських прав);

сутність феноменів техноколоніалізму та алгоритмічної дискримінації в цифровому суспільстві.

Уміти:

етично та ефективно застосовувати інструменти ШІ для пошуку, обробки та генерації журналістського контенту без порушення стандартів;

верифікувати контент та розпізнавати маніпуляції, дипфейки і текстові фейки, створені за допомогою алгоритмів;

коректно маркувати використання ШІ-технологій у власних медіаматеріалах, забезпечуючи прозорість для аудиторії;

розробляти та впроваджувати базові правила (редакційні інструкції) щодо етичного використання штучного інтелекту в медіаорганізаціях.

Формат курсу

Стандартний курс (очний, із застосуванням технологій дистанційного навчання) із застосуванням об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій (Google Meet, Zoom).

5. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
нормативна/вибіркова	<i>вибіркова</i>
Рік навчання	<i>II рівень освіти, магістр, 1-й рік навчання</i>
семестр	<i>другий</i>

Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.
Кількість годин навчальних занять	32 год.
Лекційні заняття	16 год.
Практичні заняття	16 год.
Семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	-
Самостійна та індивідуальна робота	88 год.
Форма підсумкового контролю	залік

6. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу потребує використання загальновикористовуваних програм і операційних систем. Разом з тим, коли виникають умови виключно дистанційної форми навчання, для вивчення курсу потрібні ноутбук / ПК / мобільний пристрій (телефон / планшет) із підключенням до мережі Інтернет, а також встановленими плагінами програм Zoom / Google Meet для:

- Можливості проведення спільних зустрічей під час лекційних і практичних занять;
- Виконання домашніх завдань
- Виконання самостійної й індивідуальної роботи
- Виконання контрольних робіт
- Проведення систематичних консультацій

7. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій від студентів очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<http://kpnu.edu.ua/pravyla-vnutrishnoho-rozporядku/>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що студенти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, семінарські, індивідуальні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі вищої освіти вчасно (не пізніше ніж за тиждень до завершення семестру) відпрацьовуватимуть усі пропущені заняття. Відпрацювання лекційного заняття передбачає врахування студентом рівня знань із питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що студенти не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамерою.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1UXqhkTdz-TJoPFKFueSsc5v25FlqVAIW/view>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1Wi2EaD27TABQU_0BgslxnZWQK77HEWkh/view).

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Література. Для пошуку рекомендованої літератури студенти можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри української мови та інтернетними ресурсами. Студенти заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікація з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час проведення лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що студенти будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

Викладачі щотижня проводять консультації з дисципліни, зокрема онлайн.

8. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	разом	зокрема				
		лекційні заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	індивідуальна робота	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Вступ. Розуміння принципів ШІ та його застосування. Визначення основних термінів і понять.	12	2	2	-	-	12
Тема 2. Використання алгоритмів ШІ для відбору та класифікації новин. ШІ у виробництві аудіовізуального контенту.	14	2	2	-	-	10
Тема 3. Застосування технологій ШІ для аналізу контенту та дезінформації у соціальних мережах	14	2	2	-	-	10
Тема 4. ШІ та його застосування у журналістиці. Приклади успішного використання ШІ у журналістських проектах.	12	2	2	-	-	12
Тема 5. Законодавче регулювання ШІ. Рекомендації ЄС щодо використання ШІ у новинах	10	2	2	-	-	10

Тема 6. Цифровий гуманітаріанізм. Техноколоніалізм. Алгоритмічна дискримінація та способи її уникнення.	12	2	2	-	-	12
Тема 7. Економічні та соціальні аспекти використання ІІІ. Вплив ІІІ на робочі місця та ринок праці.	12	2	2	-	-	10
Тема 8. Прогнози та тенденції використання штучного інтелекту у медіа. Роль журналістів у світі штучного інтелекту.	12	2	2	-	-	12
Разом годин	120	16	16	-	-	88

9. Методи навчання і форми оцінювання

Методи навчання: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, мозкова атака, інструктаж (вступний, поточний, індивідуальний), робота за підручниками, посібниками, дидактичними матеріалами та іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, спостереження, робота за таблицями, аудіодемонстрація, створення й демонстрування презентацій, вправи й завдання (усні, письмові, творчі, проблемні, ситуативні та ін.), мінідослідження проблем зі стилістики української мови, рецензування / анотації наукових статей, аналіз мовленнєвих ситуацій, симуляції та ін.

Форми поточного оцінювання: *під час практичних занять* (опитування (індивідуальне, фронтальне, ущільнене, вибіркове), взаємоопитування, перевірка виконаних усних і письмових вправ та завдань, зокрема тестових, написання есе, підготовка презентацій, стилістичне редагування, конструювання й реконструювання текстів, самоаналіз / самоперевірка письмових робіт та ін.), *контроль за самостійною роботою* (опитування / тестування з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle, перевірка проєктів та ін.).

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота

Форма підсумкового контролю: залік (усна/письмова відповідь, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle).

4. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам:

Поточний і модульний контроль(100 балів)		Залік
Поточний контроль	МКР	
60 балів	40 балів	100 балів

Поточний контроль (60 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view).

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів. Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12- бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти

на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів (наприклад, знає аббревіатуру «ШІ» чи «дипфейк»), знайомий з окремими питаннями базових етичних викликів, відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні», але не може пояснити взаємозв'язок між ШІ та журналістикою.
	2	Здобувач вищої освіти недостатньо усвідомлює мету етичного регулювання алгоритмів, робить спробу знайти способи дій при аналізі медіаконтенту, розповісти суть заданого кейсу, проте відповідає неточно, помиляється у визначенні правдивості інформації, хоча може самостійно знайти в кодексах журналістської етики чи інших джерелах інформації правильну відповідь.
	3	Здобувач вищої освіти робить спроби розмежувати поняття «генеративний ШІ» та «традиційні інструменти автоматизації», проаналізувати особливості дефініцій базових термінів курсу (галюцинація ШІ, предвзятість алгоритмів, прозорість), але плутається в їхньому практичному застосуванні.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє частковими знаннями про правові та етичні аспекти використання ШІ, здатний виконати вправи і завдання за зразком (наприклад, маркувати згенероване ШІ зображення за шаблоном); частково орієнтується в термінах та визначає базові ознаки ШІ-контенту; самостійне опрацювання кейсів щодо порушення авторських прав алгоритмами викликає значні труднощі.
	5	Здобувач відтворює основний навчальний матеріал, здатний навести прості приклади використання текстових моделей (на кшталт ChatGPT) у зборі інформації, але аналіз етичних ризиків (таких як плагіат чи поширення дезінформації) є поверхневим. Припускається помилок під час аргументації власної думки.
	6	Здобувач вищої освіти самостійно, але за певною структурою, може проаналізувати журналістський матеріал на предмет використання ШІ. Виявляє розуміння базових принципів Редакційного кодексу щодо штучного інтелекту, проте практичні навички фактчекінгу ШІ-генерацій є нестабільними.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і свідомо застосовує теоретичні знання в практичній діяльності (наприклад, під час створення промптів для генерації контенту без порушення журналістських стандартів). Уміє самостійно аналізувати медіатексти, виявляти ознаки алгоритмічного маніпулювання, володіє методикою базової перевірки фактів, але відповідям бракує глибини та критичного узагальнення.
	8	Здобувач володіє навчальним матеріалом у повному обсязі, аргументовано висловлює свої думки щодо проблеми конфіденційності даних при роботі з ШІ. Здатний самостійно розв'язувати типові етичні дилеми, які виникають під час збору та обробки інформації за допомогою ШІ, вміє структурувати свої висновки.
	9	Здобувач вищої освіти вільно орієнтується в сучасних міжнародних та українських стандартах етики ШІ в медіа (наприклад, рекомендаціях Reporters Without Borders). Уміє аналізувати складні, неоднозначні кейси (наприклад, використання дипфейків у сатиричних чи документальних матеріалах), комбінує різні методи перевірки контенту, виправляє власні помилки під час практичної роботи.
Високий (творчий)	10	Здобувач володіє глибокими, міцними знаннями, системно аналізує вплив алгоритмів на свободу слова та трансформацію професії журналіста. Здатний самостійно розробити проєкт локальної редакційної

		політики (інструкції) щодо використання ШІ для конкретного типу медіа, критично оцінює джерела інформації та алгоритмічні ризики.
	11	Здобувач вищої освіти виявляє гнучкість мислення, вміє аргументовано відстоювати власну позицію в наукових дискусіях щодо етики ШІ, вільно володіє інструментами верифікації контенту. Самостійно аналізує нестандартні ситуації, пов'язані з алгоритмічним упередженням (AI bias) або дискримінацією у медіа, та знаходить оптимальні шляхи їх вирішення з дотриманням професійних стандартів.
	12	Здобувач вищої освіти виявляє системні, інноваційні та творчі знання. Здатний до самостійного критичного аналізу та прогнозування розвитку етичних викликів журналістики в епоху ШІ. Пропонує власні нестандартні, детально обґрунтовані рішення складних етико-правових колізій (наприклад, щодо авторського права на ШІ-контент). Демонструє бездоганні навички верифікації та етичного використання ШІ-інструментів у власних медіадослідженнях чи журналістських матеріалах.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непередготовленістю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)» (<https://cutt.ly/mLTb6am>).

Модульна контрольна робота (40 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота 40 балів	«задовільно»	24-29
	«добре»	30-35

	«відмінно»	36-40
--	------------	-------

високий рівень (36-40)	Здобувач виявляє творчий підхід, гнучкість мислення та високу медіаграмотність. У МКР дано розгорнуті, критичні відповіді на складні етичні дилеми (наприклад, баланс між економічною вигодою від скорочення штату через ШІ та соціальною відповідальністю медіа). Демонструє здатність прогнозувати трансформацію ролі журналіста в епоху ШІ. Пропонує власну, глибоко обґрунтовану концепцію «співіснування» людини та алгоритмів у майбутній журналістиці, демонструє зразкове розуміння інструментів боротьби з дезінформацією та захисту прав людини в цифрову епоху.
достатній рівень (30-35)	Здобувач повною мірою опанував матеріал усіх 8 тем. У МКР продемонстровано чітке розуміння Рекомендацій ЄС, наведено вдалі приклади успішних ШІ-проектів у світових медіа. Робота структурована, термінологічний апарат використовується правильно, здобувач може самостійно виявити прояви цифрового гуманітаріанізму.
середній рівень (24-29)	Здобувач поверхово описує вплив штучного інтелекту на ринок праці та майбутнє професії. Знає, як ШІ використовується для класифікації новин, але не бачить у цьому етичних загрозах (наприклад, створення «бульбашок фільтрів»). Припускається суттєвих помилок у завданнях, що потребують порівняння технологій аналізу дезінформації
початковий рівень менше ніж (23)	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє термінологією курсу, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, аналіз етичних чи законодавчих аспектів йому не доступний, допускає суттєві помилки в мовному оформленні викладу. Знання мають хаотичний характер, екологія медіапростору та загрози дезінформації у соцмережах залишаються невідомими або нерозумілими концептами. У роботі наявні ознаки академічної недобросовісності.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/LODbDIL>).

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з директором навчально-наукового інституту української філології та журналістики та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок студента на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації студентом поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

5. Список рекомендованої літератури

Основна

1. Верховна Рада України. Про затвердження завдань Національної програми інформатизації на 2022-2024 роки (2360-ІХ). 2022, 8 липня. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2360-20>
2. Грозна О. Технологічні інновації в онлайн-медіа: роль штучного інтелекту та віртуальної реальності у трансформації контенту. *Обрії друкарства*. 2024, (1(15)), с. 102–112. doi: 10.20535/2522-1078.2024.1(15).302843.
3. Долганенко О., Широкопетлева М. Штучний інтелект та зображення: підробка, доповнення, чи реальність? *Наукові праці ВНТУ*. 2024. Вип. 3. DOI: <https://doi.org/10.31649/2307-5376-2024-3-17-24>
4. Інститут проблем штучного інтелекту МОН України і НАН України. Національна стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні 2021-2030 : проєкт. 2021. URL: <https://bit.ly/3rconkm>
5. Кабінет Міністрів України. Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні на 2021-2024 роки (438-р). 2021, 12 травня. URL: <https://bit.ly/3NEj7gT>
6. Кабінет Міністрів України. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні (1556-р). 2020, 20 грудня. URL: <https://bit.ly/3XBWNJg>
7. Комісія з журналістської етики (КЖЕ). (2023–2025). *Рекомендації щодо використання штучного інтелекту для створення журналістських матеріалів*.
8. Черемних І. Штучний інтелект у медіагалузі й медіаосвіті. Основні виклики та конкурентні переваги. *Communications and Communicative Technologies*. 2024, 24. С.123-132. <https://doi.org/10.15421/292413>
9. Штучний інтелект і інтелектуальна власність: проблеми регулювання : [науково-практичне видання / Андрощук Г. О., Дорошенко О. Ф., Работягова Л. І., Тверезенко О. О.] ; Національна академія правових наук України, Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності. Київ : Інтерсервіс, 2023. 202, [1] с. Авт. зазначено на с. 203.
10. European in University Association. Artificial intelligence tools and their responsible use higher education 2023, February. URL: <https://www.eua.eu/resources/publications/1059>
11. European Parliament resolution of 19 May 2021 on artificial intelligence in education, culture and the audiovisual sector (2020/2017(INI)). European Parliament. 2021. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=CELEX:52021IP0238>
12. Європейський Союз (European Union). (2026). *EU AI Act: Transparency Obligations and High-Risk Classification (Guidelines updated May 2026)*.
13. Center for News, Technology & Innovation (CNTI). (2026). *Journalism's New Frontier: An Analysis of Global AI Policy Proposals and Their Impacts on Journalism*
14. Fletcher, R., & Nielsen, R. K. *What Does the Public in Six Countries Think of Generative AI in News?* Oxford: Reuters Institute for the Study of Journalism. 2024.
15. Hoog N., Voce A., Morresi E. How war destroyed Gaza's neighborhoods – visual investigation. URL: <https://www.theguardian.com/world/ng-interactive/2024/jan/30/how-war-destroyed-gazas-neighbourhoods-visual-investigation>
16. Madianou M. *Technocolonialism: When Technology for Good is Harmful*. Cambridge: Polity Press, 2025. 249 p.

17. Reuters Institute. (2025). *Digital News Report 2025 / Generative AI and News Report*. Oxford University.
18. Rojas R. V. B., Martínez-Cano F.-J. *Revolutionizing Communication: The Role of Artificial Intelligence*. CRC Press, 2024. 232 p.
19. Ulfa, M. *Journalists perception on the intersection of artificial intelligence, journalisms, and ethics*. *Societo Communication Journal*. 2025. 2(2), 107–123.
20. Wölker A., Powell T. Algorithms in the newsroom? Newsreaders' perceived credibility and selection of automated journalism // *Journalism*. 2021. 22.1 pp. 86–103.
<https://doi.org/10.1177/146488491875707213>.